

Handlingsplan for et godt, trygt og inkluderende læringsmiljø på Drømtorp videregående skole

Et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø

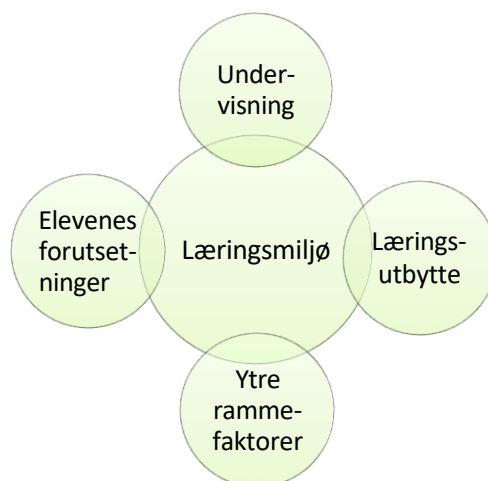
Alle elever har rett til å ha et trygt og godt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, jf. opplæringsloven kapittel 12. Drømtorp videregående skoles definisjon av et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø støtter seg på nyere forskning.

Med et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø forstår vi på Drømtorp et miljø der alle elever opplever å være både faglig, sosialt og personlig inkludert, har medvirkning og kan delta aktivt i skolens fellesskap.

Deltagelse i inkluderende læringsmiljø fremmer både demokratiske verdier, faglig læring, sosial utvikling og en positiv identitet. Ifølge selvbestemmelsesteorien (Deci & Ryan, 2000; Ryan & Deci, 2017) vil tilfredsstillelse av tre grunnleggende psykologiske behov bidra til økt innsats, egenvilje og retning i arbeidet. Det første er behovet for autonomi – at eleven handler med en følelse av egen vilje og ser relevans, nytte eller verdi i arbeidet. Det andre er behovet for kompetanse – at eleven mestrer omgivelsene og ser mulighet til å bruke og utvikle egen kompetanse. Det tredje er behovet for tilhørighet – at eleven føler tilknytning til lærer og elever, kjenner at en selv andre bryr seg om og respekterer hverandre.

Skolens læringsmiljø består av flere miljømessige faktorer:

- Vennskap og relasjoner til jevnaldrende
- Relasjoner mellom elev og lærer
- Lærerens ledelse av klasser og undervisningsforløp
- Normer og regler
- Elevsyn og forventninger til læring
- Det fysiske miljøet i skolen
- Samarbeid mellom hjem og skole

Det samme læringsmiljøet vil erfares og oppfattes på ulike måter av elevene, slik at et læringsmiljø som er en beskyttelsesfaktor for én elev kan være en risikofaktor for en annen. Det er elevens egen opplevelse av hvordan de har det på skolen som er avgjørende i vurderingen av om eleven har et trygt og godt læringsmiljø.

Alle ansatte ved skolen skal sammen med elevrådet jobbe aktivt for at alle elever ved skolen trives og er en del av et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø, i tråd med lovverket.

Denne handlingsplanen beskriver Drømtorp videregående skoles systematiske forebyggende arbeid for å sørge for at alle elever har det trygt og godt på skolen og hvordan skolen ivaretar aktivitetsplikten for å avdekke og følge opp saker der elever ikke har det bra.

Systematisk forebyggende arbeid for et godt, trygt og inkluderende læringsmiljø

Elevmentorer

Elevmentorene rekrutteres blant fjorårets Vg1-elever og får opplæring i verktøy som hjelper dem i arbeidet med å skape trygghet, tilhørighet og motivasjon blant elevene. Elevene på Vg1 blir tatt imot av elevmentorer sammen med kontaktlærer første skoledag. Mentorene arrangerer aktiviteter for Vg1-klassene i elevteamtid og for hele skolen i midttimer som et ledd i arbeidet med å skape et trygt læringsmiljø for alle elevene på skolen. De er med og leder drømmeklassen 1 og 2, og er også viktige når skolen skal kartlegge hvilke behov elevene på skolen har for å oppleve trygghet, tilhørighet og motivasjon.

Elevrådet

Elevrådet er et demokratisk organ valgt av elevene for elevene på skolen. Gjennom elevrådet kan elevene kunne uttale seg i og komme med framlegg i saker som gjelder arbeidet for læringsmiljøet, arbeidsforholdet og velferdsinteressene til elevene i videregående skole. Elevrådet har sammen med elevmentorene i Drømmeskolen en viktig rolle for å skape et godt læringsmiljø i den enkelte klasse og i læringsmiljøet.

Klubber

Miljøtjenesten setter hver høst i gang ulike klubbaktiviteter som foregår i lunsjpauser og etter skoletid. Klubbtilbud varierer fra år til år, basert på innspill fra elevene. Årlig har vi rundt 100 elever som deltar i klubbaktivitetene, og det er åpent for innmelding hele skoleåret.

Elevteamtid

Elevteamtiden er timeplanfestet for alle klasser som en egen ukentlig time. Denne timen er klassens time og ledes av kontaktlærer. Her tar tillitseleven opp saker fra elevrådet, og klassen jobber med klassemiljøet med støtte fra Drømmeskolen og elevmentorene, og med livshåndtering gjennom programmet Tankekraft.

Makkerskap

Drømtorp vgs jobber vi med skolemiljø etter makkerskapsmodell. Hensikten er å styrke læringsmiljøet, skape fellesskap i klassen, samt øke elevenes nærvær. Gjennom makkerskap vil elevene oppleve økt trygghet, bli kjent med flere, øke elevens sosiale kompetanse og skape gode relasjoner. Makkerskapsordningen er et av flere tiltak som bidrar til å oppfylle skolens visjon: «Ditt potensial – vårt felles ansvar».

System for arbeid med læringsmiljøet

Tiltak på skolenivå	Tidspunkt	Ansvar
Elevmentorer	Årshjul for elevmentorene	Miljøarbeider
Elevrådet	Årshjul for elevråd	Miljøarbeider Ledelsen
Miljøarbeid og aktiviteter i midttimene - klubber	Årshjul for miljøarbeider og elevmentorer	Miljøarbeider
Arbeid med Elevundersøkelsen	November - februar	Ledelsen og elevråd
Stressmestringskurs		Fysioterapeut

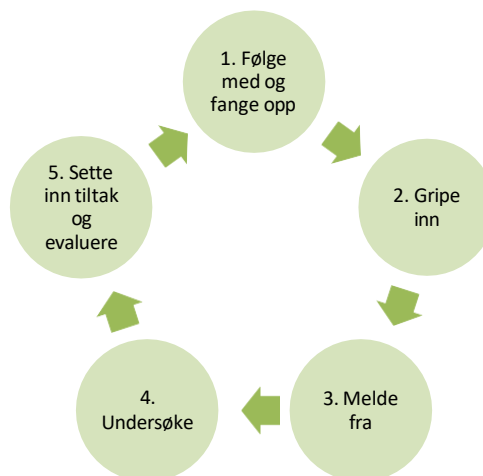
Tiltak på klassenivå	Tidspunkt	Ansvar
Aktivitetsdag og bli kjent-dag	Skolestart	Kontaktlærer
Elevmentorordningen	Skolestart og gjennom skoleåret	Kontaktlærer Miljøarbeider
Arbeid med ulike temaer knyttet til livsmestring	Kontinuerlig gjennom året	Kontaktlærer
Arbeid med klassemiljø i elevteam	Årshjul for elevteam	Kontaktlærer
Makkerskap	Kontinuerlig gjennom året	Kontaktlærer
Klassemiljø drøftes på team i samarbeidstid, i klasselærerråd og i kontaktlærermøter	Fortløpende	Kontaktlærer Avdelingsleder

Tiltak på individnivå	Tidspunkt	Ansvar
Observasjoner	Daglig	Alle voksne
Elevsamtaler og utviklingssamtaler Trivsel, trygghet og elevmiljø skal være fast tema på både elevsamtalene og fagsamtalene	Høst og vår og i tillegg ved behov	Kontaktlærer Faglærer
Samtale med enkeltelever ved mistanke om at elever ikke har det bra på skolen	Ved behov	Alle voksne
Varsle avdelingsleder	Ved behov	Alle voksne
Samtale med helsesykepleier	Ved behov	Kontaktlærer Helsesykepleier
Melde sak til ressurs- / tverrfaglig team	Ved behov	Kontaktlærer
Melde sak til miljøarbeider	Ved behov	Kontaktlærer

Aktivitetsplikten

Alle ansatte og andre voksne ved skolen skal følge med, gripe inn og melde fra.

Opplæringsloven kapittel 12 beskriver skolens plikt til å sikre at elever har et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø. Det er elevens egen opplevelse av hvordan de har det på skolen som er avgjørende. Skolens aktivitetsplikt er delt inn i fem delplikter, og gjelder for alle ansatte og voksne som gjennom sitt arbeid jevnlig er i kontakt med elever ved skolen.

1. Alle ansatte har plikt til å **følge med** på om elevenes

læringsmiljø er trygt, godt og inkluderende og at alle elever har det bra. Dette gjøres gjennom for eksempel observasjon, kartlegginger av det sosiale samspillet, samtaler og årlige spørreundersøkelser. Plikten til å følge med er også rettet mot gruppedynamikkene og samspillet mellom elevene på de ulike arenaene på skolen. Det betyr blant annet at den enkeltes sårbarhet også må forstås i forhold til de sosiale dynamikker som oppstår i episodene som kan oppleves utrygge for eleven.

2. **Alle ansatte har plikt til å gripe inn** og stoppe eventuelle direkte eller indirekte krenkelser som skjer der og da. Plikten til å gripe inn er begrenset til inngrep som er mulige å gjennomføre. Det betyr at ansatte ikke skal stå i fare for å skade seg selv eller krenke noen av elevene for å stanse situasjonen, med mindre det er nødrett eller nødverge. Dersom det ikke er mulig å gripe inn, må hjelp tilkalles, se rutinene i beredskapsplanen. Den og de som stoppes skal ikke kategoriseres inn i roller som mobber, offer eller tilskuer. Det handler ikke om at noen har skyld eller ikke, heller ikke om rett og galt. Det handler om at posisjoner skifter og behovet for å høre til kan føre til at følelser tar overhånd på en slik måte at atferd ikke kan tolereres.

3. **Alle ansatte har plikt til å melde fra** til rektor hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt læringsmiljø. Meldeplikten gjelder også dersom årsaken til at eleven mistrives ligger utenom skoletiden. I saker der det er ansatte som krenker elever har skolen skjerpet aktivitetsplikt. Hvis en ansatt mistenker eller ser at en annen ansatt utøver vold, mobber, diskriminerer, trakasserer eller på annen måte krenker en elev skal rektor straks få beskjed, og rektor skal melde fra til skoleeier. Dersom det er en ansatt i skoleledelsen som krenker en elev, skal den ansatte melde fra til skoleeier direkte.

4. **Skolen har plikt til å undersøke** saken for å identifisere opprettholdende faktorer som grunnlag for utvikling av tiltak. Plikten til å undersøke betyr at skolen skal undersøke elevens opplevelse av læringsmiljøet, og alle parter skal bli hørt. Klasseledelse og skolekultur kan være opprettholdende faktorer for at elever ikke har det trygt og godt på skolen. Det betyr at det også må rettes søkelys mot klasseledelse og skolekultur som for eksempel samarbeids- og kommunikasjonskultur.

5. Dersom undersøkelsene viser at elever ikke har det godt på skolen har skolen plikt til å ***lage en skriftlig plan for tiltak*** som sørger for at eleven får et trygt og godt. Tiltaksplikt gjelder også dersom eleven ikke vil vedgå problemene. I alvorlige saker skal saken drøftes med relevante ressurspersoner. Tiltakene utarbeides i samarbeid med elevene, og eventuelt foresatte. Med utgangspunkt i nyere mobbeteori må det legges til rette for tiltak og evaluering som adresserer:

- de voksnes rolle og holdninger
- samarbeid mellom voksne i og utenfor skolen
- ledelse og strukturer i skolens virksomhet
- en fellesskapende didaktikk som bidrar til et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø
- forståelse for sosiale posisjoner i bevegelse
- støtte og veiledning til involverte elever

Avdelingsleder har ansvar for å dokumentere prosessen og for å utarbeide aktivitetsplan i tråd med malen. Foresatte skal informeres og høres om innholdet i planen. Avdelingsleder har ansvar for å følge opp, evaluere og revidere aktivitetsplanen inntil eleven igjen har et godt læringsmiljø.